Przemysl, 1915 február 6. Egyes szám ára 10 fillér. 102. szám.

Megjelenik — hétfő kivételével — lehetőleg naponta a cs. és kir. várparancsnokság jóvahagyásával.

TÁBORI UJSÁG

Csapatok, parancsnokságok és intézetek a lapot 50-es csomagokban a 82. tábori postánál is beszerezhetik.

A lap tiszta jövedelmét a Przemysl védelmében hősi halált halt m. kir. honvédek és népfelkelők özvegyeinek és árváinak támogatására forditjuk.

Szerkesztőség: Royal-szálloda, II-ik emelet 36. | Kiadóhivatal: Knoller és Fia könyvnyomdája.

Német területgyarapodás?

A lapok közlései szerint Anschütz titkos tanácsos, berlini egyetemi tanár odanyilatkozott, hogy a németeknek nem kell Európában területük kiterjesztésére törekedniök.

Ugy látszik azonban, hogy a jeles tanár szentimentalizmusát nem osztják a német erö képviselöi, akik egyáltalában nem hajlandók elhamarkodott nyilatkozatokkal elöre megkötni a kezüket a tekintetben, hogy az irigy szomszédoktól rájuk kényszeritett háboruban kivivott fölényüket miképen fogják kihasználni.

Ezt mutatja Oertel György drnak a „Deutsche Tageszeitung" főszerkesztőjének vezércikke, amely határozottan ellenemond Anschütz tanár fejtegetéseinek:

Kötelességünknek tartjuk — mondja Oertel dr. — hogy tiltakozzunk az ellen, mintha elvileg el kellene utasitanunk az Európában való területszerzés gondolatát. Szembe kell helyezkednünk Anschütz tanár kijelentésével, mert ha a tanár ur szavai ellenmondás nélkül maradnának, azt gondolhatnák belföldön és külföldön egyaránt, hogy ö az egész nép nevében vagy legalább is a tulnyomó többség nevében nyilatkozott. Ez a feltevés pedig nem volna veszély nélkül sem a birodalom, sem politikusaink, sem a béketárgyalások szempontjából. A német nép eddig nem tartotta szükségesnek s valószinüleg nem tartja szükségesnek ezután sem, mig az ideje el nem érkezik, hogy a területnagyobbodásról nyilatkozzék. Az azonban kétségtelen, hogy mindig a legnagyobb határozottsággal követelte, hogy a békekötés kiegyenlitse azokat az áldozatokat, amelyeket a német hadsereg és a német nép meghozott, biztositsa a német birodalom és a német nép jövö boldogulását.

Hogy e sorok jelentöségével tisztában legyünk, tudnunk kell, hogy Oertel dr. a német kormány vezetö egyéniségeivel igen jó viszonyban van, s aligha csalódunk, ha azt hisszük, hogy fejtegetései a német kormány felfogását tükrözik vissza.

De ugyanigy gondolkoznak a mértékadó parlamenti körök is, amelyek Helfferich dr.-nak, a német birodalom uj pénzügyi államtitkárának feladatairól igy nyilatkoztak:

A birodalom uj pénzügyi államtitkárára fontos és nehéz feladat vár a béketárgyalások pénzügyi részében. Feladata lesz a hadikárpótlást a mi hadiköltségeink és káraink teljes mérvében, szintugy szövetségeseink hadiköltségeinek és elszenvedett kárainak mértékében megállapitani és ellenségeink között felosztani.

— Megállapitandó lesz továbbá, hogy a hadi kárpótlásból mennyi fizetendö aranyban és minö más természetü kárpótlást követelhetünk és esetleg mit tekinthetünk készpénz helyett egyenlö értékünek. Ezenkivül tekintetbe jönnek mindenekelött a gazdasági értékek, amelyek népünk jövedelmét és jólétét emelik, ugyszintén *minden területi szerzemény*, és pedig gyarmati területek és európaiak egyaránt, s bizonyos körülmények között a birodalmi kincstár javára esö területek is.

— Összehasonlitva a most megoldandó feladatokat azokkal a feladatokkal, melyeket a Franciaországgal 1871-ben folytatott pénzügyi tárgyalások oldottak meg, ez utóbbiakat gyerekjátéknak lehet tekinteni.

* * *

A nagy leszámolás folyamán imponáló módon nyilatkozott meg a német nagyság és német erö. Bizonyos, hogy ez az erö állandó eredményeket fog biztositani. Megtépázza kissé az európai zavarkeltök nymbusát és hitelét s óvatosabbá teszi az eddig könnyen beugrasztható kisebb államokat is, — különösen azokat, amelyeknek van veszteni valójuk.

HADI HIREK.

A Kárpátokban.

Bécsböl jelentik hivatalosan február 5-iki kelettel: A Kárpátokban nem lankadó hevességgel folynak a harcok. Az erdős hegyvidék középsö részén oszlopaink tovább haladnak elöre. Tegnap ujra sikerült tért nyernünk s közben néhány száz hadifogoly jutott kezeink közé.

Norddeich radioállomás, február 5. A Kárpátokban osztrák-magyar csapatokkal egyesült csapataink támadásait szép eredmény jutalmazta.

Az orosz hadszintér.

Budapestről jelentik február 4-iki keletel: A „Magyar Hirlap" közli, hogy az osztrák csendörséget már visszarendelték Turkára.

Bécsböl jelentik hivatalosan február 5-iki keletel: Nyugat-Galiciában semmi jelentös esemény nem történt.

Norddeich, radioállomás, február 5. A Bzura mentén — Sochaczewtöl délre — az oroszok éjjeli támadása meghiusult, s az ellenség sulyos veszteségeket is szenvedett.

A francia hadszintér.

Norddeich radioállomás, február 4. A Németek Perthesnél visszavertek a franciák megismételt támadásait, miközben a franciák nagy veszteséget szenvedtek.

Menehouldnál a németek támadtak. Megrohamoztak három egymás mögött fekvö árokvonalat, s erösen elhelyezkedtek a franciáktól elvett árkokban. A franciák azon kisérlete, hogy éjjel visszaszerezzék elöbbi állásaikat, nem járt eredménynyel. Hat tiszten kivül 600 francia hadifogoly, kilenc géppuska és kilenc ágyu, továbbá sok hadi anyag jutott a németek kezébe.

A középsö Vogesekben volt az elsö harc hósaruval eliátott csapatok között. A siker a németek részén volt.

Hadi állapot az angol vizeken.

Bécsböl jelentik február 5-iki keletel: Németország kihirdette az angol vizekre a hadiállapotot.

Norddeich radioállomás, február 5. A német tengerésztörzskar a következö hirdetménnyel adja tudtul Anglia blokirozását:

„A Nagybritanniát és Irországot körülvevö vizek — beleértve az összes angol csatornákat — hadszintérnek nyilvánittatnak. Február 18.-tól kezdve az e vizeken található összes ellenséges kereskedelmi hajók tönkretétetnek, anélkül, hogy minden alkalommal meg volna a lehetösége annak, hogy a hajószemélyzetet és az utasokat fenyegetö veszélyek elháríttassanak. Ezen a hadszintéren a semleges hajók is veszélyben forognak, mert tekintettel arra, hogy a britt kormány január 31-ikén elrendelte, hogy az angol hajók a semleges lobogóval visszaéljenek, nem lehet a tengeri harcokban minden egyes alkalommal kikerülni olyan eshetöségeket, melyekben az ellenséges hajók ellen tervezett támadások semleges hajókat sujtanak. — A hajók veszély nélkül haladhatnak: Skóciát északon megkerülve, az Északi tenger keleti részén, továbbá a hollandiai partok hosszában legalább 30 tengeri mértföld széles csíkon át.

A hirdetmény magyarázata gyanánt a

német kormány emlékiratot csatolt a semleges, szövetséges és ellenséges hatalmak részère, amelyekben Németország ellenintézkedéseit Anglia azon nemzetközi jogellenes eljárásával igazolja, amelyet Anglia a Németországba irányuló semleges kereskedelem lehetetlenitése céljából foganatba vett. A német kormány azért jelzi ilyen jóelőre a tervbevett rendszabályokat, hogy a semleges és ellenséges hajók eljárásukat ahhoz alkalmazhassák.

Tengerhajózás.

Berlinből jelentik február 4-iki kelettel: A britt tengerészeti főhatóság elrendelte, hogy Fleetwood kikötője bezárassék.

Genfből jelentik február 4-iki kelettel: A La-Manche-csatornában tegnap nagyon mérsékelt volt a forgalom. Az angol csapatok partraszállitását Bordeauxban és St. Naraire-ban félbeszakitották.

Hágából jelentik február 4-iki kelettel: A „Lloyd“ felemelte a tengeri biztositás dijtételeit. A parthajózásnál az emelkedés 100—150%, hosszu járatu hajózásnál 50—75%.

Berlinből jelentik február 5-iki kelettel: A „Kronprinz Wilhelm“ kisegitő cirkáló Buenos-Ayresnél elsülyesztett egy angol kereskedelmi gőzöst.

Stockholmból jelentik február 4-iki kelettel: Négy angol kereskedelmi gőzös hiányzik.

Olcsó a rubel.

Brüsselből jelentik február 4-iki kelettel: A francia bank 200 millió francot bocsátott az orosz kormány rendelkezésére, hogy ezzel a rubel erősen lehanyatlott árfolyamát emelje.

Indochina.

Mailandból jelentik február 4-iki kelettel: Az indochinai felkelés komoly méreteket öltött. A Fekete folyó partján az összes posta- és távíró-állomásokat szétrombolták. Az ostromállapotot hihirdették.

Indochina francia gyarmat Hátsó-Indiában.

Egyptom.

Rotterdamból jelentik február 4-iki kelettel: A Szuez-csatornában megengedték a nappali átkelést.

Berlinből jelentik február 4-iki kelettel: A beérkezett jelentések szerint Mücke sorhajóhadnagy az „Emden“ német cirkáló parancsnoka a partra szállitandó csapatok egy részével a Vörös tengeri Hodeidahoz érkezett. A török helyőrség lelkesedéssel fogadta.

A perimi-szoroson — a Vörös tenger keleti bejárata az Adeni öbölben — sikerült az angol és francia őrhajók által észre nem véve átaljutnia. A csapatok partraszállitása egy francia cirkáló szemeláttára zavartalanul ment végbe.

Meteorologiai jelentés.

Február 5.

Február 4-iki megállapitás.
Hőmérséklet: Min. — 1 C⁰. Max + 2½ C⁰
Viszonylagos nedvesség: 89—98%.
Szélerősség: 2—4 mp. Irány: Nyugat, délnyugat.
Barometerállás: 753—754 mm.
Felhőzet: Teljes.
Prognózis február 6-ra: Borus, havazás, valamivel hidegebb, időnkint északnyugati szelek.

Térzene.

Kedvező idő esetén vasárnap (február 7-én) délelőtt 11 és 12 óra között a szegedi honvéd zenekar térzenét ad a Rynektéren.

A haldokló magyar vitéz.

Elesett a magyar vitéz,
Haldoklik a csatamezőn.
Mielőtt elszenderülne,
Felsóhajt mélyen, szenvedőn.

Drága hazám kiért küzdtem,
Ifju éltem kiért adom:
Életemnek végpercén is,
Téged látni hő óhajom.

Hadd lássalak csak még egyszer,
Szőke Tisza fodros habja.
Szülőföldem magyar alföld,
Aranykalászt termő róna.

Ott van az én kicsi fészkem,
Benne értem siró párom.
Mint madárkák apjuk várják,
Ugy vár az én kis családom.

Apa-madár szárnya szegve,
Nem tér vissza tihozzátok.
Nem visz nektek dús eledelt,
Örök bánat borul rátok.

Megjelent az égi angyal,
A haldokló egyre bágyad.
Angyal keze átkarolja,
Magyar vitéz mi a vágyad?

Isten küldött engem hozzád,
Ki látta hős vitézséged.
Velem jössz a menyországba,
Elnyered az üdvösséget.

Égi angyal! Sóhajt a hős,
Csak egy az én kivánságom,
Édes hazám, szülőföldem
Legyen az én menyországom.

Ércágyuknak dörgő hangja,
Átváltozott harangszóra,
Szülőfalva harangjának
Mintha édes hangja szólna.

Gépfegyverek kattogása,
Mintha gólya kelepelne.
Szuronyerdők villogása,
Dus kalászos róna lenne.

Harctér felett regülőgép,
Bárányfelhők közt lebegve,
Mintha lenne kis pacsirta,
Buzgó imát énekelve.

Döröghetnek már az ágyuk,
Tombolhat a harci lárma,
Magyar vitéz életének
Kialudt a mécsvilága.

Hősi lelkét angyal vitte,
Oda, hová mindig vágyott.
Jobban szerette hazáját,
Mint a fényes menyországot.

Makkay I. Sándor
őrmester.

Magyar poézis.

Azokat a kedves apróságokat, dalos lelkü verseket köszöntöm, amelyek mindnyájunk közös ujságjában lelnek napvilágot. S köszöntöm bennök a magyar poézist, ezt a soha ki nem alvó lángot.

Ki látta, ki hallotta az alföldi pásztort, amint pásztortüze mellett ülve, furulyáján megszólaltatja lelkét?

Most az emberek küzdenek, pásztortüz helyett tábori tüz ég a sáncokon, — csak a lélek, csak a dal maradt a régi és az a sebes szél szárnyán száll haza, tova valahol a Tisza mellé, besuhan kis házikóba s megsimogatja lágyan, szerelmesen a kedves, az édes orcáját.

Uj történet iródik s abba férfias erővel, hatalmas kézvonásokkal rovódnak sorban a betük. Most minden ember alkotó, sokkal inkább, mint ezelőtt, mert elüzettek a kicsinyes érzések, örök erőt mindannyiónkba király- és hazaszeretet s a becsület adnak, milliók és milliók felett a legszentebb érzések lettek urrá.

Uj történet van keletkezőben s ez uj korban uj s tisztább morál, uj s nemesebb eszmék, az igazi világfelfogás: munka és szeretet, az önzetlen munka, mely elismerést és tiszteletet arat, az igazi szeretet, mely minden áldozatra képes.

Csak a lélek, csak a dal maradjon a régi. Égjen továbbra is csillagos ég alatt a pásztortüz, szólaljon meg esténként a pásztor furulyája és szálljon, szálljon a dal a tiszamenti lakba, simogassa lágyan, szerelmesen a kedves, az édes orcáját.

Ezekben a kis dalokban él továbbra, a jövő számára a magyar poézis. *K. T.*

TUDAKOZÓDÁS.

Rolkó tanárjelölt ur. Gyógyszerész fia vagyok. Pénzügyőri felügyelőt nem ismerek rokonságomban. Alkalomadtán legyen szerencsém. Dr. Rolkó egyetemi tanársegéd. Festungspital No. 6.

Kérem Ujlaky Antal, Ujlaky János és Kubis András kassai élelmező tizedeseket, adjanak magukról életjelt. Huberth Gyula 97. dandártörzs, Siedliska.

Medgyesy István 1/13. népf. munkáscsoport. Sziveskedjék velem közölni, hogy azonos-e hasonnevü volt püspöknádasdi tanitóval. Czenczik László, (Art. Zeugsdepot).

Dr. Homor Miklós hadnagy! Szeretnék veled a kassaiakról elbeszélgetni. Találkozás hol lehetséges? Szabó Elemér Werk I.

Vásárhelyi László urnak, Zuravica. A „Tábori Ujság“ január 30-iki 97. számában közöltem, hogy levele van a 82. tábori postán (Mickievicza-utca 12.). Ez február 4-iki levelét tárgytalanná teszi. Szerk.

Várkonyi Béla hadnagy urnak levele van a 82. tábori postán. (Mickievicza-utca 12.)

Hartmann Márton! Értesitlek, hogy jelenleg a boreki támpontban vagyok. Okvetlen látogass meg. Üdvözöl Zeitler.

Molnár Ada szegedi honvéd gyalogezredbeli főhadnagy urat kéri Reisz Ferenc honvéd hadnagy, ki vele 1913. pünkösdjén Nagyváradon megismerkedett, látogassa meg a II. sz. várkórház I. pavillonjában. (Szemben a vasuti mühelyekkel.)

Utánnyomás tilos. Kiadó és szerkesztő Knoller Hirsch. Nyomatott Knoller és Fia könyvnyomdájában Przemyśl